

KOMMENDANTBLADET

Information till Sällskapet Castellanernas medlemmar

Mars 2011

Kapitelmästaren har ordet

Castellaner!

Karlshamn är lyckligt lottad med alla sina olika föreningar med inriktning mot den lokala historien. Då räknar jag även med alla hembygdsföreningar som ryms inom kommunens gränser. Tillsammans verkar de för att sprida kunskaper om traktens gångna tider och om hur människor levit och arbetet genom århundraden.

Vad jag kan sakna är ett samarbete mellan de historiska föreningarna. De representerar så mycket kunskap som alla föringarna skulle kunna ha nytta av. Det borgar bland annat författarna i årsskrifter som Carlshamniana, Asarumsdalen och Blekinge Ångbåt & segel för.

För några år sedan försökte Karls-hamns kommuns kulturenhet att samla representanter för de olika föreningarna för att informera varandra om sin verksamhet. Det hela rann ut i sanden, men tanken var inte dum. En början på ett sådant samarbete vore att skapa ett gemensamt register över berättare som skulle kunna hålla föredrag om olika axplock ur den lokala historien.

Material till Kommendantbladet sökes

Ni kanske har åsikter om Kommendantbladet eller har förslag på vad som skulle kunna tas upp. Denna gång innehåller bladet ett lästips och det går alldeles utmärkt att tipsa om någon bok med historiskt innehåll. Ring Göran Lindgren 133 75 eller e-posta g.lindgren@alfa.telenordia.se
Välkomna med förslag.

Historiskt Café

Vår offentliga konst

Vid det historiska caféet torsdagen den 10 mars berättar Görel Abramsson om den offentliga konsten i Karlshamn. Görel Abramsson är konstpedagogen som ser konst som en öppning till ett samtal. Hon har en lång erfarenhet av konst bland annat som konstpedagog på Blekinge Museum. För närvarande arbetar hon som konstkonsult åt Karlskrona kommun vid offentliga utsmyckningar.

Det är första gången som konsten kommer in som ett ämne i Castellanernas cafékvällar. Naturligtvis finns det kopplingar mellan historien och konsten. Offentlig konst har funnits sedan stenåldern. Romarna skapade ståtliga monomerter över vunna segrar och under 1500-talet önskade renässansfurstarerna inget annat än att göra sig odödliga i minnet som mecenater för de sköna konsterna.

”Jag tycker att styrkan hos konsten är att nyfikenheten och frågorna, motsägelserna och osäkerheten får finnas”, säger Görel Abramsson. Konsten kan i bästa fall sätta ord på svåra och glömda erfarenheter. Den kan gestalta sådant som krafter i samhället försöker få oss att blunda för. Den kan påminna oss om det vi glömt bort att drömma om och kräva av våra liv. Kan vår offentliga konst svara upp mot detta? Eller ska den skapas av andra kriterier?

Torsdagen den 10 mars kl. 18.30 i Karlshamns Museums Expressenhall

Thomas Broomés skulptur Hålla handen vid Blekinge Tekniska Högskola är ett av Karlshamns offentliga konstverk som väckt en hel del uppmärksamhet.

Foto:
Gudrun Thielemann

Lästips

Ekipagemästare Ebbe Simonsson

Ruinerad för plikten mot konungen och fosterlandet

För några år sedan höll journalisten och historikern Kurt Lundgren ett föredrag på Castellanernas årsmöte. Han berättade om boken han hade gett ut något år tidigare och som handlade om de örlogsfartyg som byggdes på Boön efter freden i Roskilde 1658. Boken "De stora örlogsskeppen från Carlshamn 1659-1675" är nr 7 i Karlshamns Museums skriftserie och finns att köpa på museet.

Att det en gång i tiden låg ett skeppsvarv på Boön känner nog inte alla Karlshamnare till. Kung Karl X Gustaf hade vid sitt besök i Bodekull den 4 och 5 april 1658 gett order om att ett skeppsvarv skulle anläggas på holmen. De nya landskapens goda tillgångar på ekskog gjorde platsen lämplig. På Boöns västra sida fanns en sänka som passade för en stapelbädd. Vattnet utanför var 18 fot djupt och i nära anslutning låg en grund vik, där master och virke kunde förvaras i vatten.

Utsedd av kungen

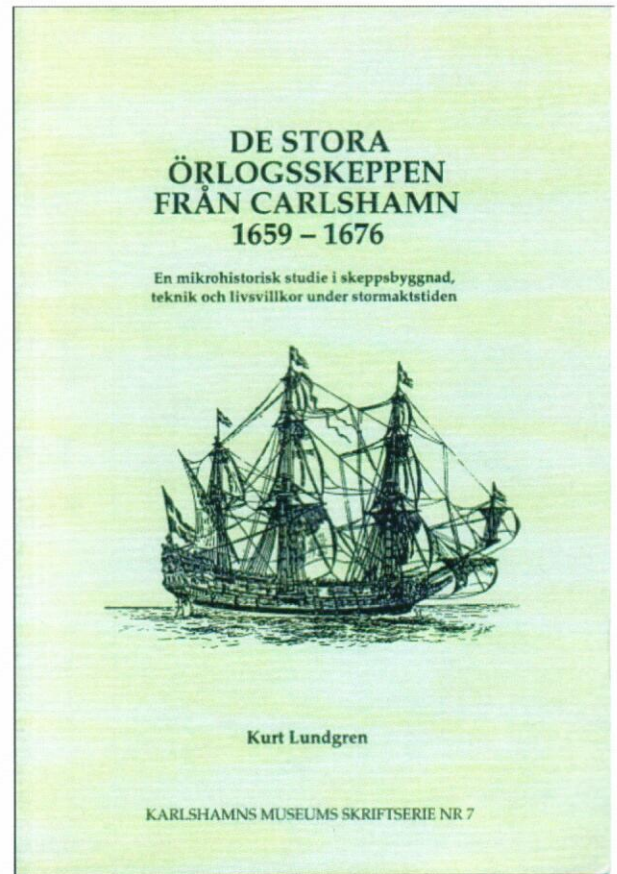
Till Bodekull och Boön kommer den 12 juni 1659 ekipagemästaren Ebbe Simonsson. Han har blivit utnämnd till inspektör för det nya varvet. Att han kom ifråga syns mest som en slump men han hade visat sig duglig och pålitlig långt tidigare, vilket gjort att kungen fått ögonen på honom. Att han var rätt man för jobbet skulle framtiden snart utvisa. En mer pliktrogen kunglig undersåte är svår att hitta.

Logistiken viktig

Det var inte ekipagemästarens uppgift att bygga skeppen. Den uppgiften utfördes av skeppsbyggmästaren och hans timmermän. Ekipagemästarens arbete var mer logistiskt. Han skulle se till att allt som krävdes för att bygga ett skepp; ekvirke, kol, järn, hampa, segel och tåg fanns på plats. En annan grannliga uppgift var att organisera varvsverksamheten med delvis tvångsuttaget arbetsfolk. Dessutom ansvarade han för den nationella ekonomiska ansträngning ett skeppsbygge innebar för riket.

Framgångsrik men utfattig

I Kurt Lundgrens bok får vi följa Ebbe Simonssons uppoffringar för att bygga de fartyg Amiralitetskollegiet beställde. Läsaren får en god inblick i fartygsbyggandet på 1600-talet. I en tid med ständig brist på råmaterial, livsmedel och pengar lyckas ändå Simonsson fullfölja byggandet av flera mäktiga örlogsskepp. Själv blir han utfattig på kuppen. Han jagades ständigt av kreditorer efter att personligen gått i borgen för att genomföra sin plikt till konungen, nämligen att bygga de

Vårens kalendarium

- 10 mars: Historiskt Café "Vår offentliga konst" Görel Abramsson
- 15 mars: Forskargruppen
- 16 mars: Ordenskapitlet
- 25 mars: Årsmöte "Slaget vid Hogland" Michael Helgesson
- 19 april: Historiskt Café "Engelska flottan på Hanö" Rolf Edwardson
- 27 april: Forskargruppen
- 3 maj: Ordenskapitlet
- 28 maj: Kastellets Dag

Läs mer på vår
Hemsida:
www.castellan.se